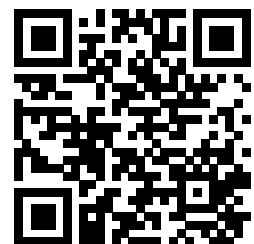

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 257 บัญญัติให้การปฏิรูปประเทศต้องดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย 3 ประการ ได้แก่ (1) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (2) สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ และ (3) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งการปฏิรูปประเทศต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้เริ่มดำเนินการปฏิรูปในแต่ละด้านภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฯ และให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ที่คาดหวังภายในระยะเวลา 5 ปี

พระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 กำหนดให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศมีหน้าที่ในการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และประเมินผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งการจัดทำรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศทุกสามเดือน ตามมาตรา 270 ของรัฐธรรมนูญฯ ตลอดจนการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศประจำปีเสนอต่อที่ประชุมร่วมประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้เสนอต่อคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระ องค์การอัยการ และรัฐสภา รวมทั้งประชาชนทราบ

สำนักงานฯ จึงได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการประจำปีตามแผนการปฏิรูปประเทศ ประจำปี 2565 ต่อเนื่องมาจากปี 2562 โดยรายงานฯ ประจำปี 2565 นี้เป็นรายงานฉบับที่ 4 และเป็นการรายงานสรุปผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับสุดท้าย ซึ่งเป็นไปตามห้วงเวลาของแผนการปฏิรูปประเทศที่สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2565 ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2565 ซึ่งจากการดำเนินการปฏิรูปประเทศในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา นับตั้งแต่แผนการปฏิรูปประเทศประกาศในราชกิจจานุเบกษาและบังคับใช้ครั้งแรกเมื่อวันที่ 6 เมษายน 2561 ต่อเนื่องมาจนถึงแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565 จวบจนถึงสิ้นสุดระยะเวลาของแผนการปฏิรูปประเทศ ในวันที่ 31 ธันวาคม 2565 ได้ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา 258 ในทุกด้าน และส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในมาตรา 257 ซึ่งในการจัดทำรายงานฉบับนี้ ได้แสดงให้เห็นผลสัมฤทธิ์ของการปฏิรูปประเทศตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฯ ผลการดำเนินการของแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้ง 13 ด้าน และแนวทางในการดำเนินการปฏิรูปประเทศในระยะต่อไปเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์เกิดความยั่งยืน โดยหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องมีการดำเนินการปฏิรูปประเทศต่อไปให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ผ่านกลไกของแผนระดับที่ 2 อื่น ๆ แผนระดับที่ 3 และการดำเนินการต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์มีความยั่งยืนตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฯ และส่งผลให้การพัฒนาประเทศบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในที่สุด

บทสรุป ผู้บริหาร

004

วิธีการอ่าน รายงาน

009

ส่วนที่ 1 บทนำ

014

ส่วนที่ 2 ผลการดำเนินการ ปฏิรูปประเทศ

026

ส่วนที่ 2.1 สรุปผลสัมฤทธิ์ของ การปฏิรูปประเทศ ตามรัฐธรรมนูญฯ

030

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ ของแผนการปฏิรูป ประเทศทั้ง 13 ด้าน

055

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR01 ด้านการเมือง

056

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR02 ด้านการบริหาร ราชการแผ่นดิน

068

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR03 ด้านกฎหมาย

078

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR04 ด้านกระบวนการ ยุติธรรม

088

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR05 ด้านเศรษฐกิจ

096

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR06 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

106

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR07

ด้านสาธารณสุข

118

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR08

**ด้านสื่อสารมวลชน
เทคโนโลยีสารสนเทศ**

128

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR09

ด้านสังคม

138

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR10

ด้านพลังงาน

146

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR11

**ด้านการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต
และประพฤติมิชอบ**

154

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR12

ด้านการศึกษา

164

ส่วนที่ 2.2 สรุปผลการดำเนินการ
ของแผนการปฏิรูปประเทศ

CR13

**ด้านวัฒนธรรม กีฬา
แรงงาน และการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์**

172

**ส่วนที่ 3
ประเด็นท้าทาย และ
การดำเนินการต่อไป
เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์
เกิดความยั่งยืน**

184

ภาคผนวก ก

การดำเนินการปฏิรูปประเทศตาม
เรื่องและประเด็นปฏิรูปของ
แผนการปฏิรูปประเทศฉบับปี 2561
สู่การดำเนินการตาม
กิจกรรม Big Rock ของ
แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

232

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงความสอดคล้องของ
ประเด็นการปฏิรูปประเทศ กับเป้า
หมายของแผนระดับที่ 2
ที่เกี่ยวข้อง

242